

24.1.2020

Liikenne- ja viestintäministeriö

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman vaikutusten arviointiohjelma VN/7835/2019

Onko arvioinnin lähestymistapaan tai menetelmiin kommentteja tai kehittämistarpeita?

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman vaikutusten arviointiohjelmasta.

Strateginen, koko maan kattava liikennejärjestelmän ja -infrastruktuurin suunnittelu on Suomen elinkeinoelämän, kaupungistumisen ja työssäkäyntialueiden saavutettavuuden kannalta äärimmäisen tärkeä kokonaisuus. Liikennejärjestelmän kokonaisvaltainen kehittäminen on myös avainasemassa Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi.

Liikenteen siirtyminen kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa tarkoittaa pitkälti sekä henkilö- että tavaraliikenteen osalta siirtymistä kumipyöriä raiteille ja nykyisellä tieverkostolla liikkuvan autokannan uusimista sekä vähäpäästöisten liikennemuotojen latausinfrastruktuurin rakentamista.

Haluamme nostaa seuraavat kohdat esiin Kotkan seudun näkökulmasta:

Valtakunnallisen liikennejärjestelmän tavoitteista

- LVM julkaisi tammikuussa 2020 liikennejärjestelmäsuunnitelman kahdeksan tavoiteaihiota. Tavoitteet ovat selkeitä, konkreettisia ja hyvin kirjoitettuja, ja ne tukevat siksi erinomaisesti Suomen kansallisten tavoitteiden toteutumista.

Tavoitteiden vähentäminen ja yhdistely selkeyttämisen ja yksinkertaisuuden nimissä ei enää parantaisi esitettyjä aihioita. Siirtyminen laajojen elinvoima- ja kilpailukykyotsikoiden tai yleisen saavutettavuuden alle pikemminkin hämärtäisi niitä. Näkemyksemme on, että esitettyjä tavoitteita on tärkeä soveltaa johdonmukaisesti VLJS:n vaikutusten arvioinnissa, jotta liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttaminen tuottaa kansallista hyötyä.

24.1.2020

Alueiden elinvoimaisuus ja saavutettavuus

- Haluamme korostaa Kaakkois-Suomen nykyisen ja potentiaalisen elinvoiman kasvua työssäkäyntialueiden laajentumisen näkökulmasta. Liikenne- ja raidejärjestelmän määrätietoisella kehittämisellä voimme liittää ja luoda uusia suuria työssäkäyntialueita osaksi jo olemassa olevaa metropolikehitystä ja vahvistamaan toisiaan. Alueiden palveluiden ja elinkeinorakenteen kannalta on tärkeää, että ihmisten ei ole pakko muuttaa työn perässä vain suuriin kaupunkeihin vaan mahdollistetaan nopea ja sujuva työmatkaliikenne metropolialueille. Liikennejärjestelmää ja siihen liittyvien investointien kuten rataverkon vaikutuksia tulee mielestämme tarkastella kokonaisvaltaisesti ja nostaa keskiöön yhteisvaikutukset elinkeinoelämään, ilmastoon ja matkustusaikoihin.

Suomen kilpailukyvyn edistäminen

- Suomen eteläinen rannikkoalue on historiallisesti ja edelleen Suomen vientiteollisuuden kivijalka. Suomalainen teollisuus ja elinkeinoelämä ovat vahvasti satamien ja raideliikenteen varassa. Kotkan seudulle ja koko Suomelle on tärkeää, että liikennejärjestelmän kokonaisuudistuksessa huomioidaan satamien saavutettavuus sekä rataverkoston kattavuus ja varmuus satamien kannalta. HaminaKotkan satama on Suomen suurin vientisatama. Raideliikenne on myös itään ja idästä suuntautuvalle transitoliikenteelle äärimmäisen tärkeää. Nopeita raideyhteyksiä suunniteltaessa valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman yhteydessä tulisikin tarkastella korostetusti myös Suomen elinkeinoelämän kasvupotentiaalia.

Ilmastonmuutoksen torjunta

- Uskomme, että sekä alueiden asema ja kilpailukyvyn edistäminen voidaan saavuttaa määrätietoisin infrastruktuuriratkaisuin kestäväällä tavalla. Työssäkäyntialueiden nopeat raideyhteydet siirtävät työmatkailua raiteille, leikkaavat päästöjä, yhdistävät ja ylläpitävät samalla alueiden omaa elinvoimaa ja tukevat Suomen vientiteollisuutta.
- Näemme, että olisi tarpeenmukaista arvioida, kuinka täysin uusi ratayhteys vaikuttaa kestäväen yhdyskuntarakenteen muodostumiseen ja luo uutta kaupunkivyöhykettä esimerkiksi Suomen etelärannikon alueelle. Tämä tulisi asettaa rinnan sellaisten ratakankkeiden kanssa, jotka tulevat toimivan rataverkon yhteyteen.

24.1.2020

Onko arvioinnin lähestymistapaan tai menetelmiin kommentteja tai kehittämistarpeita?

Mielestämme vaikutustenarviointiin sovellettava arviointitapa on mielekäs ja tarkoituksenmukainen. Korostamme ilmastonäkökohtaa, jossa raideliikenne nähdään keskeisessä roolissa ja uusien laajojen alueiden silyttäminen nopeiden raideyhteyksien piiriin koetaan palvelevan Suomen kokonaisuutta. Raideliikenteen tarkemmassa arvioinnissa tulisi ottaa huomioon sekä henkilöliikenteen että tavaraliikenteen kokonaisuudet ja ilmastohyödyt.

Minkä tyyppistä vuorovaikutusta ja viestintää toivot valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelun aikana?

Toivomme mahdollisimman avointa ja vuorovaikutteista viestintää. Toivomme, että sidosryhmätyö on osallistavaa ja konsensushakuista.

Liikennejärjestelmä voidaan hahmottaa Suomen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja menestyksen vahvaksi tukirangaksi. Tämän johdosta toivomme laajaa vuoropuhelua niin paikallisen kuin valtakunnallisen elinkeinoelämän, lainsäätäjän sekä tiedeyhteisön välillä. Liikennejärjestelmän tulevaisuus määrittää pitkälti koko Suomen kasvupotentiaalia pitkälle tulevaisuuteen ja viitoittaa tietä kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa.

KOTKAN KAUPUNKI

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Sami Virtanen

Kaupunginjohtaja

Esa Sirviö

